

MORGEN VLIEG IK TERUG

Voor Dettie

Johan Bordewijk

MORGEN
VLIEG IK TERUG

2012

UITGEVERIJ DE BROUWERIJ

MAASSLUIS

© 2012 Johan Bordewijk

Omslagontwerp en vormgeving:
Tamara Mulder | www.10times.nl

B R A I N B O O K S
www.uitgeverijdebrouwerij.nl

ISBN: 978 90 78905 57 8

NUR: 301

TenPages.com*

*where books are born

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door printouts, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

...
*Met een nieuwe lading
Levenskracht die hem
Doet jubelen over de
Vol met kwinkelerende
Vogels zijnde Natuur
Die goudgeel beschenen
Wordt door een magi-
Strale stralende ZON*

Johnny van Doorn (1944 - 1991)

1

MEI 2005

Alsof dit zo'n goed idee was.

Het hardgekookte ei duikt over de rand en kletst op de marmeren vloer. God verbiedt het vloeken. Dat moet mij weer overkomen met die rothand van me. Mijn blik spiedt rond, niemand kijkt. Uiteraard, genegeerd worden past bij mij. Ik zet het bord op tafel, raap het gebroken ei van de grond, leg het terug in de schaal en pak een ander.

Dat gekloot, een ontbijt in een hotel samenstellen.

Hotel Cuatro Naciones.

Ontstemd pak ik een glas en schenk jus d'orange in. Daarna neem ik een theekop: zakje erin en water opschenken. Alles behoedzaam. Alsof beheerste bewegingen me steun geven. Een snee brood, een plak kaas en drie salami. Eén croissantje, nee twee, schaalje jam, kuipje honing, boter. Een hele berg eten is het geworden.

Niemand weet dat ik hier ben. Nou ja, bijna niemand.

De huisdeur viel hard achter me dicht. Weggaan zonder afscheid. Het lijkt of ik mezelf gisteren terugvond in een vliegtuig op weg naar Barcelona. Maar zo is het niet. Ik ben zelf ingestapt, heb de rugzak van de band gepakt en de trein naar Sitges genomen, een dorpje net ten zuiden van de stad. En nu sta ik hier te goochelen met eten. Een vrolijk begin van de dag.

Waarom ben ik hier? Leuk is het niet.

Toen ik tien minuten geleden de trap af kwam, sloften mijn

voetstappen op de marmeren treden, grauw van stof en jarenlange slijtage. De hal was leeg, geen gasten, alleen vier rood met geel gekleurde stoelen langs de muur. Op de balie van de receptie had een herfststorm gewoed: een bende papieren, servies, folders en flesjes frisdrank. De jugendstildeur naar de ontbijtruimte piepte en detoneerde bij de rest van de eenvoudige en kale inrichting.

Dit alles schiet me te binnen tijdens het gekluns met het ontbijtbuffet dat, als je weet wat een kamer hier kost, overvloedig is.

Met opzet heb ik in een steegje vrijwel midden in het dorp Sitges een niet te duur hotel genomen. Het steegje heet *Carrer de Jesús*. De luxe hotels aan het strand of net buiten het dorp trokken me niet. Eenvoud en rust, dat verwachtte ik.

Het is een kleine ontbijtruimte gevuld met ongeveer tien tafeltjes, kale vierkantjes met rieten stoeltjes. Het is niet druk in het hotel, aan twee tafels zitten mensen. Ze kijken naar me als ik met mijn berg eten langs hen loop, maar richten zich direct weer op hun eten – enkel thee met een crackertje. Ik ga bij hen uit de buurt zitten.

De ramen zitten te hoog om naar buiten te kijken. Kale witte muren met her en der afbladderende verf, een grijze stenen vloer.

Het echtpaar verderop praat gedempt. Zo te horen Scandinavisch. Ik zou ze kunnen aanspreken, Scandinaviërs spreken vaak goed Engels. Iets buiten mijn blikveld – ik moet mijn hoofd draaien – zit een man alleen. Hij lijkt een jaar of vijftig. Gebruind gezicht, haar netjes in de golf, strak T-shirt en redelijk fors behangen met gouden sieraden. Terwijl hij flinke stukken brood vermaakt, leest hij de *Lonely Planet* van Spanje. Ik heb dezelfde, die met de zwarte stier voorop.

Het is heel wat, dat ik hier zit. Reizen speelt zich bij mij meestal af op het niveau van een besproken camping in Frankrijk, een wintersport in Oostenrijk. Dus dat ik onvoorbereid, alleen een reisgids mee – dat nog wel – het eerste het beste vliegtuig genomen heb zonder hotelreservering, is heel stoer.

Mijn werk. Horizon IT, ofwel HIT. Van mij kunnen ze daar al-

lemaal in de stront zakken. De gedachte aan kantoor laat de treinstellen in mijn hersenen ontsporen. Grijzende koppen staren me aan, maar er zijn ook ontwijkende blikken en een rode smoel met een blaffende bek. Daar zien ze me voorlopig niet terug. Ik heb geen zin meer in die bullebakken. Uitrusten op het strand, dat wil ik.

Het strand in Barcelona is niks, schreef Gary, toen hij hoorde dat ik op zoek was naar rust en zee. Het is er veel te druk, veel te veel mensen. Gary is een oud-collega – laat ik hem zo maar noemen – die nu in Barcelona woont. Ik heb hem in de haast vlak voor vertrek nog net een sms gestuurd. Als hij ooit voldoende geld heeft, wil hij een vakantiehuis in Sitges kopen. Dat was voor mij voldoende aanbeveling. Hij nodigde me uit om een paar dagen bij hem te komen logeren, zodat we de stad en de omgeving kunnen bekijken. Maar eerst bijkomen aan het strand.

Dat heb ik nodig. Echt.

Na het ontbijt ga ik naar mijn kamer. Al dat eten heeft de spijsvertering op gang gebracht. Het is weer twee keer doortrekken, zou Jos zeggen.

Beneden bij de receptie ligt een folder van het hotel met een plattegrond van het dorp.

Het loopt tegen tien. Buiten is het nog fris, maar een hete dag kondigt zich aan. Zolang het nog kan, wil ik genieten van de koelte. Het was warm afgelopen nacht, de airco op de kamer werkte niet.

Aan het begin van het wandelgebied staan twee auto's bij de paaltjes geparkeerd en blokkeren de doorgang. Schuifelend moet ik erlangs om mijn wandeling naar de zee te kunnen maken. Over mijn schouder een dagrugzak met handdoek, fles water en een boek. Mijn linkerhand als altijd verstopt in mijn broekzak.

De plattegrond helpt me door straatjes met restaurants, boetiekjes en souvenirwinkels. Uit de winkels komen flarden muziek, het personeel deint mee op het ritme. Hier niet de opdringerige,

opgewonden sfeer van de toeristencentra, die bijenkorven die je in hoogzomer snel en gillend verlaat. Nu, in het voorjaar, is het kalm in het dorp. Ik probeer me te ontspannen.

Hoewel het nog niet echt warm is gaat iedereen eenvoudig, zomers gekleed. Overal lopen mannen met ontbloot en gebruind bovenlijf. Jonge en oudere mannen, slanke en dikke mannen, magere en gespierde mannen. Van de terrassen ontvang ik brutale blikken. Heb ik wat van je aan? Hou je ogen thuis.

De straten van het wandelgebied worden doorsneden door gewone straten vol geparkeerde auto's. Een bestelbusje schommelt langs, ik moet me op het trottoir terugtrekken. Ronkende brommertjes walmen voorbij. De zachte zeewind op de boulevard voelt als een verademing. Er staan borden met *Perill Riua-des* erop. Pas als ik de vertaling *Flooding* zie, snap ik dat het een waarschuwing is.

Op het strand huur ik een stretcher om een paar uurtjes te kunnen liggen. Ik haal mijn boek tevoorschijn. Door de zon op het papier dansen de letters voor mijn ogen. Een zonnebril brengt uitkomst. De letters vormen woorden, woorden worden zinnen, zinnen worden verhaallijnen, maar het verhaal blijft dood. Ik worstel me door de tekst. Relax man. Je wilde alleen zijn. Je bent nu alleen, nou dan.

Na een half uur zweet ik over mijn hele lijf. Ik sta op, trek mijn korte broek uit – met vooruitziende blik heb ik de zwembroek eronder aangedaan – en loop de zee in om af te koelen. Het koude water doet me schrikken na de hitte van de zon. Bijna niemand zwemt, de golven zijn te hoog. De meesten staan tot hun middel in zee, hoofdzakelijk mannen, en weer branden hun blikken op mijn lijf.

Terug bij mijn strandstoel lees ik verder. Verkoeld door het water wordt mijn ademhaling rustiger en verdwijnt de prikkeling in mijn lichaam. Het verhaal neemt me mee. Beelden volgen elkaar op. Na een poosje neemt loomheid bezit van me en drijven mijn gedachten weg. Ik word overvallen door slaap.

2

SEPTEMBER 1995

Jammer.

Moeder heeft het niet meer kunnen meemaken. Vijfentwintig jaar oud was ik, en zo goed als wees. Dat hoorde niet. Vrienden keken ervan op als ik dat zei. 'Je vader,' vroegen ze, 'die leeft toch nog?' Ja, vader. Daar ging ik eens per jaar langs. Dat zag er bespottelijk uit: twee mannen die samen krampachtig kerst vierden.

Ik had moeder zo graag laten zien dat ik iets bereikt had en dat er nog meer zou komen. Ze heeft zich altijd zorgen over me gemaakt, me beschermd.

Tijdens mijn studie belde ze vaak, bijna iedere dag. Vader nooit, hij liet het haar doen. Na haar overlijden belde hij nog steeds niet. Ik belde hem, soms om te vertellen over mijn werk, mijn promoties en successen, maar hij zei dan vrijwel nooit iets terug. Het was altijd al een stugge man.

Die ochtend had Wilfred, mijn baas, me bij zich geroepen. Ik had het direct door. Het was weer die tijd van het jaar. Zomervakantie voorbij, de sfeer van luieren en ontspanning had het kantoor verlaten. Tijd om te presteren.

Het was benauwd in zijn kantoor, ik deed mijn jasje uit.

Wilfred bleef achter zijn bureau en voordat ik was gaan zitten zei hij dat hij dadelijk een mail zou doorsturen over de masterclass. De voordracht was geaccepteerd.

De masterclass.

Eindelijk.

Ik liep terug naar mijn bureau in de kantoortuin. Iedereen was druk aan het werk, bijna niemand besteedde aandacht aan me. Toch moet er een lach op mijn gezicht te zien zijn geweest.

Dit ging veel goedmaken.

Iemand vroeg: 'Goed nieuws?'

Ik antwoordde niet, knikte slechts en liet mijn gedachten gaan.

Het schoolplein werd begrensd door een laag muurtje, in een hoek stond een grote boom. Er lagen plassen regenwater van de nacht ervoor, maar je kon al voelen dat het een warme dag ging worden.

De jongens lieten me niet meespelen met voetbal. Ik zat alleen bij de boom op de grond, mijn hand verborgen in mijn broekzak. Dat was een gewoonte, mijn linkerhand verbergen waarvan ik wijsvinger en duim mis. Als kind heb ik een ongeluk gehad. Niets ernstigs, niets groots. Mijn blik ging voortdurend van de spelende jongens langs de meisjes naar het eind van de straat. Kwam de bus er al aan?

De juf stond met twee moeders te praten, keek af en toe op haar horloge en dan de straat in.

Er klonk zwaar geronk in de verte, een rode bus draaide de hoek om. Ik sprong op, griste mijn tas van de grond en rende het schoolplein over. Onderweg stampte ik hard in een plas, het water spatte alle kanten op. Twee meisjes weken gillend achteruit. Aan de overkant van het plein sprong ik over het muurtje en nog voordat de bus stopte was ik bij de stoeptrand.

Door mijn snelheid stond ik er als eerste. Ik keek achterom, de juf wenkte alle kinderen. Er vormde zich een rij opgewonden kinderen achter mij. De twee moeders aan de zijkant controleerden of iedereen netjes achter elkaar stond.

Ik had een korte broek aan en een bruin trainingsjasje met gele strepen op de mouw. De meeste jongens zagen er zo uit. De meisjes droegen een jurkje of een rok tot op de knieën. Alleen Ellen niet, haar rokje liet een stuk van haar ronde bovenbenen zien. De

lichte haartjes glansden in het zonlicht. Ze stond achterin de rij.

Het schoolreisje ging naar de dierentuin. Ik verheugde me op de kraagberen en olifanten.

De bus wachtte met draaiende motor. Met een zucht openden de deuren zich. Ik sprong de twee treden op, ging op de voorste bank zitten en keek door de grote voorruit naar buiten.

Een voor een kwamen de kinderen langs. De meeste zagen me niet zitten en liepen door naar achteren. Als laatste klom Ellen de bus in. Ze stopte vlak voor me en keek me aan. Als versteend zat ik daar. Haar ogen gleden omlaag naar mijn hand. Ik voelde haar blik branden. Het jeukte ineens in die hand. Snel frommelde ik hem weg in mijn broekzak. Er verscheen een lach op haar gezicht.

Toen liep ze door naar achteren, waar de jongens zaten.

3

MEI 2005

Gepiep van mijn mobiel.

Goed idee man.

Gewoon doen wat in je opkomt.

Prima.

Gr, Jos

Een sms van Jos, de lul.

Ik zweet alweer over mijn hele lijf en heb genoeg van het liggen aan het strand. Al die zon en zee. De oranje gloed van mijn oogleden, de hitte van de zon op mijn huid, de geluiden van het strand – brekende golven, schreeuwende mensen – en van de boulevard vlak achter me – ronkende motoren, toeterende auto's.

Jos. Een week geleden hebben we elkaar nog gesproken, maar toen heb ik hem niets verteld van mijn mediterrane plannen. Logisch. Die gaan hem niets aan. Maar hoe weet hij dan dat ik hier ben? Welke collega kon z'n bek niet houden? Ze zullen op het werk ook wel doorhebben dat ik voorlopig niet terug kom.

Het was een hele overwinning, plompverloren weggaan. In een opwelling, zonder plan. Pleite. *Hit and run*, zoiets. Rennen, hardlopen, daar ben ik altijd goed in geweest. En hier ben ik dan, alleen op vakantie. Het was mijn eigen keus, dat klopt. Maar had ik een keus?

Een hond snuffelt nieuwsgierig aan mijn stoel, laat zich aaien

en scharrelt verder. Ik probeer de draad van mijn boek weer op te pakken, maar dat lukt niet. Het is een onbegrijpelijke woordenbrij geworden, mijn gedachten dwalen telkens af. De sms van Jos heeft herinneringen naar boven gehaald.

Ik heb geen afscheid genomen van Marieke, ze was er weer eens niet. Haar nieuwe opdracht slokte haar helemaal op, ergens aan de andere kant van de grote plas. Zelfs al was ze wel thuis geweest, dan nog was ik met stille trom vertrokken. Stel dat ze mee had gewild, wat dan? Ik was opgelucht dat ze niet mee kon. Het gevoel dat ik blij was iets zonder haar te doen, had ik nooit eerder gehad. Geen gezeur aan mijn kop, met niemand rekening houden.

De fles water is leeg. Voor het laatst vandaag loop ik de zee in om verkoeling te zoeken, en dobber wat rond. Dan droog ik me af, pak mijn spullen en begeef me naar het dorp.

Het is alsof het dorp in afwachting is van de avond. De boulevard is vrijwel verlaten, een enkele auto claxonneert of trekt met razende motor op. Een paar mensen zitten te eten, een enkeling drinkt bier of cola. Op het trottoir loopt een enkele toerist. De mensen negeren me. Bij een *Forn de Pa* koop ik een broodje en een nieuwe fles mineraalwater. Onder de bomen van de boulevard staan een paar vrijwel verlaten bankjes.

Terwijl ik op mijn broodje kauw, haal ik werktuigelijk mijn mobiel uit mijn broekzak, speel met de toetsen en bekijk de sms. Natuurlijk vindt Jos dit een goed idee. Breken met alles wat je hebt, zo is hij. Hij heeft het immers zelf ook gedaan. Het zou wat zijn als hij het zou afkeuren.

Twee bankjes verderop zitten twee mannetjes te praten. Oude vrienden die hun jarenlange band ondersteunen met drukke gebaren en krachtige taal. Mijn mond vormt een glimlach.

Naast hen zit een jonge vrouw, net als ik alleen. Ze kijkt ook naar de mannen, onze ogen treffen elkaar. Als ik haar toeknik wendt ze meteen haar gezicht af. Even later probeer ik het opnieuw. Op het moment dat ik haar wil aanspreken, staat ze op en

loopt weg. Ze gunt me geen blik. Gelijk heeft ze, zo'n armoedige sukkel neger je.

Vrouwen zijn een probleem. Op school lachten de meisjes me niet uit, nee dat niet, het ging subtieler. Hoe ze keken, een onderlinge blik van verstandhouding. Heel natuurlijk, alsof er niets mis was, en tegelijkertijd zo duidelijk.

Even was er die geruststelling. Ik was zeventien, Ellen zestien. Na de lagere school waren we naar dezelfde middelbare school in de stad gegaan waar zij een keer was blijven zitten, dus zat ik inmiddels een klas hoger. Volgend jaar zou ik examen doen.

Het was op het eindexamenfeest van de klas boven mij. De hele avond al keek ze naar me. Buiten was het warm, het was eind juni. Ook binnen in de sporthal van school was het warm. Mijn bloed kookte telkens als ik Ellens blik zag. Ik durfde. Het verbaast me nu nog, maar ik durfde het. Ik sprak haar aan. Ja, knikte ze, ze wilde dansen.

Ellen had vol donker haar tot op haar schouders. De puberteit maakte haar schonkig en haar bewegingen waren stuurs geworden. In haar gezicht zag je de littekens van jeugdpuistjes. Een strak t-shirt liet niets aan de verbeelding over. Ze bewoog zich op de dansvloer als de koe die in de lente voor het eerst op het weiland mag. Maar ze bewoog voor mij, ze keek naar mij, haar ogen vraten me op.

Aan het begin van de nacht belandden we buiten, om af te koelen van de hitte binnen. Onze t-shirts plakten aan ons lijf. Ellen stond dicht bij me. Die geur zal ik me altijd herinneren. Die geur van een bezweet meisjeslichaam. Dierlijk en uitdagend, vermengd met een zacht parfum van bloemen.

Ze trok me mee achter een struik en duwde me naar achter, met mijn rug tegen de muur van de sporthal aan. Daar was het donker, daar kon niemand ons zien. Haar tong verdween diep in mijn mond en maakte zoekend cirkelbewegingen. Ik proefde haar kauwgum. Onder in mijn lichaam, onder de broekriem voelde ik

een tinteling, mijn pik kwam omhoog. Ellen drukte zich tegen me aan en week daarna wat naar achteren om haar hand de ruimte te geven. Ze wreef over mijn pik, terwijl haar tong bleef speuren in mijn mond. Intussen ritste ze mijn gulp open, haar hand in mijn onderbroek. Mijn goede hand taste zo goed als het ging over haar ene borst. Dat gevoel. Zacht en week, maar tegelijkertijd stevig. Ik vond haar tepel, ze kreunde. Mijn andere hand gleed over haar rug naar beneden en landde op haar kont. Het verbaasde mij dat ik dat allemaal deed, en goed ook. Instinctief gaat er veel goed.

We stonden daar – ik weet niet hoelang – te zoenen en tegen elkaar aan te wrijven.

Toen we even later weer de hal in liepen, voelde ik een natte plek van de zaadlozing in mijn onderbroek. En ik was de koning te rijk. Het was aan. Mijn arm lag om Ellens schouder. Iedereen mocht ons zien.

De volgende dag vertelde ik het mijn ouders. Moeder legde haar hand tegen mijn wang en kneep er zachtjes in. Vader keek boos.

‘Is dat die Ellen van de slager?’

Mijn zwijgen betekende dat hij gelijk had.

‘Dat is toch geen partij voor jou. Die haalt met moeite zesjes.’

‘Het is toch leuk voor Arnoud,’ mengde moeder zich in het gesprek. ‘En volgens mij is ze best een lief meisje.’

‘Lief of niet, maakt niet uit. Als die jongen zich maar niet te veel laat afleiden. Hij moet volgend jaar examen doen. Als hij later eenmaal een goede baan heeft is er voldoende tijd voor de liefde.’

Moeder knipoogde naar mij.

‘Laat die knorpot maar,’ zei ze later in de keuken. ‘Hij heeft het beste met je voor.’

Ik knikte.

‘Neem Ellen eens mee, dan kunnen we haar leren kennen.’

Dat hoefde niet, of eigenlijk, dat kon niet meer. Het kwam er niet meer van. Moeder had namelijk ongelijk, Ellen was geen lief meisje. Drie maanden later, na de zomervakantie, liep ze met